

Večernik

Leto I. (VIII.), štev. 114

Maribor, ponedeljek, 19. septembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš. po tarife
Oglaš. sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 8.

Združena demokracija na obzorju

Med fuzijo samostojnih demokratov in Radičeve seljačke stranke z Demokrasko Zajednico — Ustanovitev narodne demokratske stranke

BEOGRAD, 19. septembra. Konture dveh velikih parlamentarnih skupin postajajo od dne do dne bolj očitne: radikalno-klerikalne in pa velikega demokratskega bloka, ki bi ga tvorili Davidovičevci, samostojni demokrati, Radić in Spaho. Na eni strani torej reakcija, na drugi združena demokracija, ki se pripravlja na odločilen udarec proti radikalom in je, čim se njena združitev tudi dejanski izvrši, močna dovolj, da prevzame sama krmilo države v roke.

Skoro vse današnje beograjsko jutranje časopisje soglaša v tem, da je izvedba blejskega sporazuma med Vukičevićem in dr. Korošcem radi novih težkoč, za enkrat izključena. Težkoče je iskati v prvi vrsti v Demokraski Zajednici, ki je sedaj preveč zaposlena s fuzijskimi načrti (demokrati, samostojni demokrati, Radić, muslimani in eventualno Pašićeva skupina radikalov) in niti ne misli na to, da bi glede razširjenja sedanje stalne koalicije takoj dovolila ministrskemu predsedniku vstop klerikalcev v vlado.

Včeraj popoldne je bil sprejet zunanji minister dr. Marinković od kralja v daljši avdienci. Minister je pri tej priliki počasni vladarju stališče Demokrasko Zajednico glede sestave nove vlade. V radikalnih vladnih krogih izjavljajo, da je vstop klerikalcev v vlado odgojen do sestanka skupščine. Za danes popoldne je napovedana nova konferenca ministrskega predsednika z vodjo Slovenske ljudske stranke.

Veliko pozornost so vzbudile v vseh političnih krogih posebno verzije o predstoleči fuziji Demokrasko Zajednice, Radičeve seljačke stranke in samostojnih demokratov. V krogih samostojnih demokratov naglašajo, da potrebuje fuzija samo še formalne sankcije. Takoi po verifikaciji mandatov se bodo poslanci imenovanih strank združili pod

Davidovičevim vodstvom v enotno veliko skupščinsko skupino. Svetozar Pribičević in eden izmed voditeljev Radičeve stranke bi postala podpredsed. bloka. Klub bi se imenoval »Narodni klub«, stranka, ki bi se nato ustanovila, pa Narodna demokratska stranka.

BEOGRAD, 19. septembra. Vodja samostojnih demokratov, Svetozar Pribičević, je glede fuzije velik optimist in zelo razpoložen za boj proti sedanjemu režimu. Izjavil je sinoči novinarjem:

Situacija je prosta. Mi, ki smo za demokratsko vladavino, imamo večino v skupščini. Jaz in Stjepan Radić sva že povedala svoje mišljenje. Ključ k situaciji je sedaj v rokah Davidovića. Samo, ako hoče, lahko takoj sestavi veliko narodno vlado, za katero smo se tako espozirala v volilnem boju. Naglašam, da smo se samostojni demokrati in Radić stavili Davidoviću na razpolago. Ako bo Davidović dovolj odločen, je fuzija gotova stvar in združena demokracija lahko takoj prevzame vlado.

Aktivnost Ljube Davidovića je usmerjena predvsem na to, da zagotovi Demokraski zajednici čim jačjo pozicijo, da more v vsakem trenutku prevzeti vlado iz radikalnih rok. S samostojnimi demokrati, ki so narastli pri sedanjih volitvah skoro za 100.000 glasov, čeprav niso pridobili na mandatih, se je Davidović glede fuzije že sporazumel. Potrebne so samo še nekatere formalnosti. Fuzija obeh strank se bo izvršila že v najkrajšem času. Pribičević ni zahteval za svojo skupino nobenega posebnega položaja. Povratek Pribičevića v matico bo nevdomno silno okrepil Demokrasko Zajednico in ji nudil zadostno zaslombo pri izvajanju nadaljnjega programa Davidovića, ki hoče združiti v skupščini sploh vse protiradikalne in protiklerikalne stranke.

Pred odpoklicom poslanika Rakovskega

PARIZ, 19. septembra. Ministrski svet je na svoji sobotni seji sklenil, priporočiti moskovski vladi odpoklic sovjetskega poslanika v Parizu Rakovskega z motivacijo, da nikakor ni zaželeno, da bi Rakovski še nadalje vplival na razvoj francosko-ruskih pogajanj. Sklep ministrskega sveta je bil sporočen moskovskemu francoskemu veleposlaniku Herbertu Brzojavno, da takoi obvesti o niem vse sovjetske oblasti. Danes popoldne se bo vršil nov sestanek med Herbertom in Čičerinom. Kakor zagotavljajo na Quai d'Orsayu, je zavzel Čičerin v tem vprašanju spravljivo stališče in bo Rakovski najbrže že koncem septembra odpoklican iz Pariza in pozvan v Moskvo.

ZMAGA VLADE NA IRSKEM.

LONDON, 19. septembra. Na Irskem je pri volitvah zmagala vlada. Novi kabinet bo najbrže sestavil Cosgrave skupno z neodvisno kmetijsko stranko.

Nov ponesrečen polet preko Atlantskega moria

Pilota Mac Intoshy in Fitz-Maurice, ki sta v soboto startala iz Irske za Newyork, sta zašla že takoi spočetka v težko meglo. Megla je bila tako gosta, da sta letela le 50 čevljev nad morsko gladino. Boriti sta se morala vrh tega z močnim vetrom, ki je dosegel do 40 milj na uro. Izpraznila sta zato več bencinskih tankov in se končno odločila da se vrmeta. Po večurnem poletu sta srečno pristala v Ballybunonu, približno 60 milj južno od nameranega kurza. Aparat je ostal nepoškodovan.

TATINSKI REKORD.

Pariška policija je po dolgem zasledovanju aretirala 26letnega Armanda Caullerja, ki je izvršil v zadnjih letih več sto vlomov v hotele in je veljal v zločinskem svetu v tem oziru za nekakega rekorderja. Caullier se je pri svojem paslu posluževal navadno dokumentov svojih žrtev in je v zadnjih letih nič manj kot 135krat menjal svojo identiteto.

Italija v gospodarskih stiskah

Demonstracije prebivalstva proti draginji — Oplenene trgovine z živili — Aretacije komunistov — Prostoizidarska revolucionarna organizacija

Italija preživlja težko gospodarsko krizo, ki postaja od dne do dne občutnejša in je izzvala po raznih pokrajinah države tudi že težke nemire. Vsled stroge cenzure sicer ni mogoče dobiti natančnejših poročil, vendar pa oblasti kljub vsem strogim odredbam vendarle ne morejo preprečiti, da ne bi zvedelo inozemstvo za dogodke, ki se odigravajo v notranjosti Italije in dokazujejo, da je privedel intransigentni fašizem državo v silno težaven položaj.

Pariška »Ere Nouvelle« poroča iz zelo zanesljivega vira, da je prišlo v Italiji zadnje dni vsled vedno hujše gospodarske krize

do velikih demonstracij. Posebno med kmečkim prebivalstvom je razburjenje velikansko in je dovedlo v raznih provincinah do težkih nemirov in izgrediv.

V pokrajini Ferrara je nad 7000 kmetov demonstriralo pred prefekturo in so resno ogrožali vladne uradni-

ke. V San Vitale in raznih drugih krajih so kmetje naskočili občinske urade in jih oplenili. Tudi v Mantovi so bili resni nemiri.

V mestu Carpi v provinci Modeni so se vršile velike demonstracije brezposelnih in so demonstranti oplenili pri tej priliki trgovine z živili, posebno pa pekarnice.

Vlada je mnenja, da netljo nemire komunistični agitatorji in nastopa zato proti komunistom z vso strogostjo. V Ravenni je bilo aretiranih dosedaj že nad 300 komunistov, mnogo tudi v Livornu. Oblasti preganjajo tudi pristaje socijalistične stranke in svobodomislece. Baje je policija zaplenila material, iz katerega je razvidno,

da obstoja v Italiji prostoizidarska revolucionarna organizacija, ki ima svoje sekcije v vseh središčih pokrajine Livorno in dela na to, da zruši sedanji režim.

Težka letalska nesreča

6 mrtvih in 3 težko ranjeni.

NEWYORK, 19. septembra. Pri Plainfieldu v državi New Jersey je strmoglavilo ogromno Fokerjevo letalo na tla in se popolnoma razbilo. Pilot in 5 potnikov je bilo takoi mrtvih, trije pa so bili težko ranjeni.

Potresi na Krimu se nadaljujejo

Negotova usoda letoviščarjev. — Porušeni hoteli. — Ljudje v gozdovih.

Krim pretresajo še vedno močni potresi sunki. Večina letoviščarjev, katerih se vsako leto nabere na Krimu ogromno število, je zbežala. Železniške postaje pa še vedno oblegajo velike množice, ki bežijo proti severu. Med prebivalstvom vlada strašna panika.

Iz Moskve je bilo odposlanih 50.000 brzojavk, s katerimi povprašujejo rodbine po usodi svojih članov, ki so šli, kakor običajno, tudi letos v krimnska letovišča. Brzojavne urade in redakcije listov tudi v Moskvi in po drugih restih Rusije oblega o velike ljudske mase v skrbeh in strahu.

Na Krimu je porušeni na stotine hiš, razdejane so tudi cele vasi in najmanj polovica sanatorijev in hotelov je postala žrtev strašnega potresa. Tisoči so brez strehe ter tavaajo po parkih in gozdovih.

Krimska vlada je v prvo pomoč nazkazala 100 tisoč zlatih rubljev ter organizirala mnogoštevilne rešitne oddelke in kolone. Ogromna škoda se sedaj še ne da preceniti in tudi statistika človeških žrtev je še nepopolna. Potres na Krimu dela velike skibi tudi centaini ruski vladi.

IZ DEŽELE PREVRATOV.

MADRID, 19. septembra. Po poročilih iz Lizbone so razkrile tamkajšnje oblasti veliko oficirsko zaroto. Številni oficirji so bili aretirani, mnogo javnih lokalov pa je bilo uradno zaprtih.

Smrt čudaškega madžarskega prestolnega pretendenta

V Budmpešti so pokopali 70 letnega saroškega veleposestnika Gustava Szent-György-ja, ki je od preobrata sem trdovratno dokazoval, da stara madžarska vladarska hiša Arpadov ni izumrla z Andrejem III., temveč da je on njen potomec z vsemi pravicami do madžarskega prestola in krone. Precejšen del svojega, nekdanj velikega premoženja je izdal stari čudak za brošure, s katerimi je dokazoval svoje kraljevsko potomstvo. Habsburžane je napadal kot neupravičene tekmece. Predlanskem je še ministrskemu predsedniku poslal svojo spomenico s prošnjo, naj ga v prvi vrsti vpošteva pri reševanju vprašanja madžarskega prestolonasledstva.

Eksplozija na italijanskem parniku.

Ob abali Almerya na Španskem je v nedeljo eksplodiral parni kotel italijanskega parnika »Armando«. Katastrofa ja zahtevala težke človeške žrtve. Ubiti so bili pri tej priliki: poveljnik ladje, 14 oseb posadke in 6 potnikov. Parniku se je vendar, čeprav le z veliko težavo, posrečilo, da je došel v luko Almerya.

Sporne vesti

Ljubljana: Primorje:Hašk 3:2 (2:2). Zasluzena zmaga Primorja. Prvenstvene: Ilirija:Slavija 5:1, Jadran Slovan 5:3.

Zagreb: Graz:Zagreb 2:1 (2:0).

Graz: Slovan:Sturm 3:2 (2:2).

Berlin: Berlin:centralna Švica 1:1 (1:0).

Češkoslovaška:Avstrija 2:0 (1:0).

Češkoslovaška je zaslužno porazila Avstrijo, katere moštvo je docela zatajilo. Prvi gol za Češkoslovaško je padel v 10. minuti po Podrazilu, dočim drugi gol rezultira iz 11 metrovke. — Avstrijska kritika se o zagrebškem sodniku ne izraža pohvalno in mu očita pristranost.

Dunaj: Praga 4:2 (2:0).

Dunajčani v očitni premoči. Vodilji so že s 4:0, nakar je Pražanom radi napak dunajske obrambe uspelo znižati razmerje na 4:2.

Spominjajte se CMD

Dokument politične nezrelosti in apatije

Armada volilcev, ki niso volili, neprimerno večja celo od klerikalne

Maribor, dne 19. septembra.

Česopisje SLS je bilo po volitvah 11. septembra polno navdušenih slavošpevov nad ogromno močjo SLS, ki da se je zopet izkazala kot daleko najmočnejša stranka Slovenije, kot njena edina reprezentantinja in kar je še podobnih nih izrazov iz njihovega političnega besednega zaklada. Zato bo dobro, ako pogledamo resnici nekoliko bližje v oči.

Po uradni statistiki za zadnje volitve je vpisanih v volilnih imenikih mariborskega celjskega volilnega okrožja 151.778 volilcev. Glasovalo je dne 11. septembra 94.426 volilcev, in je dobila SLS res večino 54.297 glasov, dočim so vse druge stranke dobile 40.129 glasov. Glasovalo pa ni 77.352 volilcev, daleko več, nego je dobila SLS.

Značilno je, kako velika je bila abstinenca zlasti v nekaterih volilnih okrajih. Tako je n. pr. v okraju Gornji Grad, ki ga smatrajo klerikalci za svojo domeno, glasovalo od 4.489 volilcev komaj 2309, torej malo več nad 50%. Skoraj isto je razmerje v okraju Murska Sobota, kjer je od 14.733 vpisanih volilcev glasovalo komaj 7925. Nič mnogo boljše ni v okraju Brežice, kjer je od 8487 vpisanih volilcev glasovalo 4976, ali v okraju Celje (15.324 9.761), v okraju Ptuj (12.863 7.506) itd. So posamezna volišča, kjer ni glasovalo niti 50% vseh vpisanih volilcev.

To da misliti. Naravno je, da je bilo vedno in bo tudi še zanaprej veliko število ljudi, ki se za volitve sploh ne brigajo in ki tudi nikdar ne vedo, kdo so njihovi poslanci, ter jih naravno tudi ne kličejo in nimajo pravice klicati na odgovornost. To je skupina ljudi, ki pri vsakokratnih volitvah tvorijo gotovo svojih 20% vseh vpisanih volilcev. Druga skupina so oni volilci, ki sicer vedo, da so volitve razpisane, pa so »prepričani«, da itak vse volitve nič ne pomagajo, in

se postavijo na stališče, da jim je čisto vseeno, kdo je izvoljen. Ne poznajo programa ne ene ne druge stranke, se ne brigajo za dejanja strank in poslancev. Ne marajo ali pa tudi ne znajo opredeliti k eni ali drugi stranki, skratka: ljudje brez vsakega globljega zanimanja za javno življenje. Tudi ti tvorijo najmanj enako število, kakor zgoraj omenjeni. Tretja skupina so pa volilci, ki se sicer zanimajo za javno življenje, so tudi morda že pri enih ali drugih volitvah oddali svoj glas, ki pa pri teh volitvah tega niso storili, bodisi, ker se jim delovanje stranke, kateri so pripadali, ni zdelo primerno, kakor tudi ne splošno koristno, bodisi, da so bili na eden ali drug način osebno užaljeni, ter so izostali od volitev sami in so še tudi druge odgovarjali od udeležbe pri volitvah. Takšni volilci se pojavljajo pri vseh strankah, pri zadnjih volitvah je bilo njihovo število zlasti močno pri Ridičevi stranki, koje poprejšnji volilci so deloma ostali doma, deloma pa so vodili že tokrat klerikalno.

Vsekakor je število onih, ki tokrat niso volili, izredno veliko, in — kakor že zgoraj konstatirano — mnogo večje nego število za klerikalno stranko oddanih glasov. Je sicer za politično zavednost in izšolanost naroda žalosten dokument, da tako ogromna masa volilcev ne zna ceniti pomena volitev. V naših razmerah, ko je klerikalna stranka zastrupila naše politično življenje, pa je to tudi precej razumljivo.

Naloga naše napredne politične organizacije je, da s stalnim in vztrajnim poukom širokih mas skuša v tej danes še veliki armadi ljudi, ki nočejo vršiti svoje volilne pravice, najelementarnejše pravice vsakega državljanca, dvigniti politično zavednost in tako vzglati v njej zrelost in odločnost pri važnih odločitvah.

Mandati in stranke

Najmanj glasov je potreboval klerikalci, največ socialisti.

Pri skupščinskih volitvah dne 11. septembra je bil izvoljen en poslanec v posameznih strankah po številu dobljenih mandatov:

klerikalci	5.121 glasov
črnogorski federalisti	5.141 »
radičevci	5.304 »
demokrat	6.012 »
radikal	6.452 »
Nemec	6.644 »
Spahovec	7.001 »
samosvojni demokrat	8.902 »
zemljiaradnik	16.800 »
hrvatski blokaš	22.643 »
socialisti	23.447 »

Japonska žaluje

Na poplavljenem in od orkanov razdejanem otoku Kiušiu neumorno dela 2000 vojakov, da pospravi ruševine, pokoplje mrliča ter za silo v svrhu nadaljnjega dela uredi pota. Pod vodo je še vedno do 3000 hiš, popolnoma razdejanih je pa 1850. V provizoričnih bolnišnicah je 2340 ranjencev, nad 1000 prebivalcev otoka pa še vedno pogrešajo. Te ljudi se tudi lahko šteje med mrtve, ker vse kaže, da jih je voda z otoka zanesla v morje. Na ruševinah se da presoditi strahovita sila katastrofe. Železne konstrukcije je le lomilo kakor treske. Škoda je ogromna ne da se še pa v celoti oceniti, ker še ni zveze z vsemi oškodovanimi kraji. Japonska vlada je odredila splošno žalovanje.

Veliki šlager! Veliki šlager!

NJU

Emil Jannings — Elizabeta Bergner — Conrad Veidt.
Od torka 20. do petka 22. septembra
KINO UNION.

Amerikanci v Evropi

Pariz je obiskalo te dni 30.000 Amerikancev, članov organizacije vojnih udeležencev ali legionarjev. Za sprejem ameriških gostov so se vršile velikanske priprave. Najbolj se je pripravljala seveda policija, da prereči morebitne protiamerikanske demonstracije radi Sacca in Vanzettija. Amerikanci pa nimajo posebnega zaupanja do evropskih policistov in so vzeli seboj iz Amerike kar 1500 detektivov. Ameriških gostov je torej 31.500. Na ameriški poset so se pripravljali tudi pariški bankirji in menjalci denarja v lepí nadi, da bodo dragi gostje prinesli seboj lepo število še dražjih dolarjev in da se bo pri izmenjavanju dalo lepo zaslužiti. Francoški bankirji so pa kruto razočarani, ker imajo ameriški posetniki seboj tudi svoje banke in svoje menjalnice. Na svoj račun in do uresničenja svojih nadbodo pa po vseh izgledih prišli kavarnarji in krčmarji. Kavarne in gostilne, ki so bile že dalje časa radi pomanjkanja gostov zaprte, so vsled obiska iz Amerike zopet odprte v trdnem prepričanju, da Amerikanci samo doma prisljano upoštevajo suhi režim, dočim vsepovsod drugod konzumirajo z največjo slastjo velike množine alkohola.

Pred geološko svetovno katastrofo?

Toliko silni potresi v zadnjem času so privedli znanstvenike do teorije, da se delajo vsled ohlajenja na svetovnem telesu velike razpokline, ki se v glavnem raztezajo preko Atlantskega oceana, Srednje Evrope, Turkestana in Japonske. Angleški učenjak Sir Richard Gregory trdi, da bodo na tej črti še letos strašne katastrofe. Moskovski učenjak Muskitov podpira to hipotezo, da svetovna mesta London, Pariz, Rim in Moskva še ne bodo neposredno ogrožena, dasi potresi ne bodo daleč od njih.

Mariborski in dnevni drobiž

Nevaren požar pri »Zori«.

Včeraj zjutraj malo pred 8. uro je začelo biti plat zvona. Na južno-vzhodni strani mesta so se pokazali beli oblaki črnega dima. Ogenj je izbruhnil pri »Zori« — zalogi kemičnih produktov na Teznu. Ena od lesenih, s pločevino kritih ut je pogorela in radi tera in podobnega se je silno kadilo. Na pogorišču je prispelo šest gasilskih oddelkov, prednjačil je pa mariborski. Spretni in požrtvovalni gasilci so preprečili velikansko nesrečo, kajti v bližini ognja so velike zaloge bencina in petroleia, razne tovarne in hiše. —

Novinarski klub.

Jutri, v torek se bo vršila ob 18. uri v Grajski kleti važna seja. —

Avtobus v jarku.

Poleg številnih mestnih avtobusov so prevažali včeraj na Tezno številne posetnike dirk tudi avtobusi privatnih podjetij. Šoferju Antonu Kencu, ki se je vračal po Tržaški cesti v mesto, pa se je nenadoma pripetila nesreča. Radi defekta mu je avtobus krenil preko ceste in se, predno ga je utegnil ustaviti, zaletel preko jarka na vrt hiše št. 82, pri čemer je odnesel s seboj precejšen del plota. Pešci, ki so tudi hoteli na dirkališče, so mu izvlekli avto zopet na cesto, kjer ga je popravil in nemoteno nadaljeval vožnjo. Avtobus ima malenkostne poškodbe, hišni posestnik pa okrog 80 Din škode. —

Nezgodá kolesarja.

Pekovski pomočnik Edvard Č. se je pripeljal s kolesom po pobreški cesti. Ko je krenil proti državnemu mostu, mu je nenadoma skočilo pred kolo 7letno dekletce, ki ga je podrli na tla in tudi sam padel s kolesa. Po naključju se niti otroku niti kolesarju ni ničesar zgodilo, strah, ki se je polotil obeh, pa sta kmalu prestala. —

Ne obečajte se na vozove!

Včeraj je privozil s konji v mesto viničar Anton Livšek. Na Kralja Petra trgu se je obesil za njegov voz petletni Alojz Šilak. Ko so konji hitreje potegnili, se je prekucnil z voza in obvisel za hlače med železjem zavore z glavo navzdol. Glava mu je udarjala ob tla in otrok je pričel kričati, nakar je viničar ustavil konje in snel porednega in precej obtolčenega dečka z usodnega klina. Otrok jo je kriče pobrisal proti domu.

Zasačen morfinit.

Že delj časa se je v raznih mariborskih lekarnah pojavljala neznanec, ki je kupoval morfij. Od tukajšnjih lekarnarjev ga je izvabljal s ponarejenimi recepti, katere je podpisoval neki dr. Ristič, zdravnik pri tukajšnji vojaški komandi. Ker je velika uporaba morfija postala lekarnarjem sumljiva, so se pričeli zanj zanimati. Istočasno se je zvedelo, da pri vojaški komandi ni zdravnika z imenom Ristič, nakar je bil danes neznanec, ki je čakal v Frančiškanski cerkvi na novo dozo morfija, aretiran. Pri zaslišanju so ugotovili, da je morfinit Milan Palčič iz Siska. Zasliševanja se še nadaljujejo. —

Napad v gostilni.

Sinoči je v neki gostilni na Tržaški cesti nenadoma nastal prepir iz katerega se je razvil pretep. Anton P. pomožni delavec je navalil na stavbenega delovodjo Martina J. in ga večkrat udaril z bikovo žilo po glavi. Tone je prišel v gostilno z namenom, da se spoprime z Martinom, ker je v tožbi z njegovo sestoro radi nezakonskega otroka. V prepir in kasneje v pretep se je vmešala vsa gostilniška soba, tako da bi se bila razvila pravcata bitka, da ni policija pravočasno vzpostavila red in mir. —

Nesrečna vožnja s kolesom.

Gospa Marija Žunko iz Goružega Radvanja si je včeraj popoldne ob sedmih zlonila desno nogo. Vozila se je s kolesom ter se je hotela izogniti nekemu avtomobilu, ki se ji je pripeljal nasproti. Pri izogibanju je pa trčila ob zid ter se ponesrečila. Rešilna postaja jo je pripeljala v bolnišnico. —

Nezgodá pri delu.

Zidar stavbenega podjetja Živic Herman Ozim iz Koroške ceste je padel raz zidarskega odra ter si zlomil levo nogo.

Pod kopiti splasene kobile.

V Podovju je včeraj popoldne 62letna kočarica Marija Rudolf odvažala s polja domov koruzo. Naenkrat se je pa kobila splasila, ter zagnala v divji tek. Ženo je podrli na tla in tako poškodovala, da so jo morli z ranami na glavi, pod očmi in po ramah prepeljati v bolnišnico. —

Ujet italijanski golob-pismonoš.

Na oknu sodne palače v Sarajevu so ujeli v nedeljo italijanskega goloba s številko »25 Italia« in 26.345. Golob je bil takoj izročen vojaškim oblastim. —

Vsem privatnim nameščencem!

Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije, podružnica Maribor, ima v torek, dne 20. septembra ob pol 20. uri pri »Zamorcu« v Gosposki ulici (dvoriščna dvorana) javen članski sestanek, na katerem bo poročal referent g. Jamarčič, predsednik kraj. org. v Ljubljani, o splošnem položaju privatnih nameščencev. Vrši se tudi nadomestna volitev v krajevni odbor. Ker je sestanek velike važnosti, nujno pozivamo vse privatne nameščence, da se ga sigurno udeležijo. —

Privatni nameščenci- Trgovski nameščenci!

Vabimo vas, da se zanesljivo udeležite članskega sestanka privatnih nameščencev, ki se bo vršil v torek, dne 20. t. m. ob pol 20. (pol 8.) uri v hotelu »Zamorcu« (dvoriščna dvorana). Dolžnost vsakega nastavljenca je, da bo navzoč pri sestanku! —

Sestanek trgovcev radi zborničnih volitev.

Trgovski gremij v Mariboru sklicuje za sredo dne 21. t. m. ob 20. uri v gremijalno pisarno sestanek svojih članov radi postavitve kandidatov za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, kolikor jih odpade na področje tega gremija. Gremijalno predsedstvo vabi gg. trgovce k obilni udeležbi, da bo mogoče določiti kandidate v sporazumu z vsemi skupinami.

Okrajna cesta na progí Gornji Grad—Nova Štifta—Kamnik

Je vsled poplavi porušeni dveh mostov in drugih znatnih poškodb za promet z vozili do nadaljnjega nerabna. Zopetna vzpostavitve mostov in odstranitev nedostatkov se svoječasno objavi. —

Organizirani zločinci protestirajo

Pred varšavskim okrožnim sodiščem je bila te dni neobičajna demonstracija. Nabralo se je okrog 300 notoričnih zločincev, ki so bili vsi že često gosti varšavskih zaporov, a tokrat slučajno niso imeli posla s sodiščem, da protestirajo, ker je državno pravdnitvo povodom neke racije zadržalo več kolegov brez zaslišanja v zaporu. Zbrani zločinci so se obnajali kot nekaka strokovna organizacija ter zahtevali od državnega pravdnika, da sprejme njih deputacijo. Državni pravdnik je sicer klical telefonično policijo, da bi demonstrante razgnala, ker pa zadostnega števila policistov ni bilo takoj pri roki, je moral — hočeš-—nočeš — sprejeti deputacijo zločinske stanovske organizacije, ki je zahtevala svobodo svojih tovarišev v 24. urah. Komčno so le prišli policisti, ki so demonstrante razgnali.

Iz šale se je obesil.

Dunajski izvošček Kesselorfer je prišel s svojo ženo proti polnoči iz gostilne. Žena se vleže v posteljo, mož pa še hodi po sobi. Iz prvega sna se žena zdrami in zagleda moža visečega na podbojih sobnih vrat. Z glasnimi klici na pomoč zbudi sosede, ki izvoščeka odrežejo, a prepozno, ker je bil že mrtov. Po pričah se je ugotovilo, da se je mož iz šale resnično obesil. Kadar je bil malo vinjen, je namreč vedno trdil, da se bo obesil. Tako je tudi isti večer pred znanosti govoril v gostilni, da bi dražil ženo. Njegovo govoricenje o obešanju je bilo pa že tako v navadi, da se za to ni nihče zmenil. Mož je bil precej vinjen in se je hotel najbrž še bolj drastično posaliti, a je nehote zvedel žalostno dejanje in resnica.

Beg iz civilizacije

Čuden konec znanstvene ekspedicije — Velika pomota duhov na okultističnih seansah

Začetkom predlanskega leta je odrinil angleški polkovnik Fawcett s svojim 21 letnim sinom in prijateljem Raleigh Rimett-om v centralno Brazilijo, da zbere za angleško geografično društvo razne znanstvene podatke. Par mesecev so prihajala stalno poročila od polkovnikove ekspedicije, potem je pa vse utihnilo. Društvo, ki je odposlalo ekspedicijo, je potom vlade uvedlo temeljita poizvedovanja za polkovnikom, a vse brez uspeha. Začelo se je domnevati, da se je polkovnik s svojimi spremljevalci na nepojasnien način onesrečil, ali pa da so vsi podlegli neki bolezni. Zadnja poročila ekspedicije so že prihajala iz krajev, ki se niso dali izslediti na nobenem zemljevidu. Eno od teh poročil govori o nesreči Rametta, češ, da ga je pičila strupena kača, iz drugega se pa da razumeti, da so raziskovalci našli sled neke zlate mine in diamantnega polja ter da bodo to sled zasledovali.

Po preteku nekoliko mesecev so bile angleške oblasti, kakor tudi rodbini pogrešanega polkovnika in njegovega spremljevalca, prepričane, da so si raziskovalci upali predreči, da jih je zapeljal pohlep po zlatu in diamantu ter da so po mnogih mukah našli v puščavi ali na vragozdu smrt.

Ker je v Angliji že par let spiritizem z okultizmom na višku popularnosti ter ima celo slovite pisatelje za svoje

pribojnice, se je tudi polkovnikova žena priključila nekemu spiritističnemu in okultističnemu krožku. Kmalu je našla medija, ki ji je s pomočjo pokornih duhov oskrbel stike z možem z onega sveta. S sinom stikov ni bilo mogoče doseči. Žena se je zadovoljila tudi z okultistično zvezo z možem in je pridno obiskovala seanse svojega krožka.

Sedaj po dobrih dveh letih je pa prispel v London naturalizirani Braziljanec Courtevelles iz sredine dežele Peru ter se slučajno sestel z ljudmi, ki še niso pozabili polkovnika Fawcetta. Braziljanski farmar se je interesiral za podrobnosti pogrešane ekspedicije in ko so mu povedali vse, je dejal v trdnem prepričanju, da pozna polkovnika, njegovega sina in prijatelja kot naseljence med domačini najmanj 2000 km od krajev, iz katerih so predlanskem prišle zadnje vesti o ekspediciji. Peruanski farmar je s polkovnikom in njegovo družbo že večkrat govoril ter zvedel, da so vsi do grla siti civilizacije in da jim je zelo drago če jih vsi smatrajo za mrtve ali pa na kak drug način za večno ločene. Polkovnik se je tudi izrazil, da ne misli nazaj, ampak še dalje v pustnjo, če bi ga izsledili.

Proti takemu sklepu in sovraštvu do civilizacije se ne bo dalo ničesar storiti, vprašanje je samo kako se bo žena pomenila s spiritističnimi duhovi.

Nevarni norci

Te dni se je pojavil na nekem sodišču v Budimpešti čuden možakar, ki se je na dolgo in široko predstavljal za profesoria Jurija Mery, iznajditelja čudovite svetilke. Pripovedal je, da ga radi njegove velevažne iznajdbe in iz plemenske mržnje zasledujejo židje in naj ga radi tega sodnija zaščititi. Sodnija pa je že imela poročilo z Dunaja, da se je tam zadnje dni tudi pojavljal tak in tak iznajditelj čarobnih svetilk, ki se v resnici piše Izak Jonas in ima na Dunaju od sedaj in že od poprej razne sleparije na vesti. Budimpeštansko sodišče je profesoria čudovitih svetilk vtaknilo v zapor in si belil sedaj glavo, kaj naj napravi s tem človekom. Jonasa so med vojno, ko je na Dunaju prav potratno in sumljivo živel, osumili špijonaže in zaprli. V zaporu je bil do prevrata. Takoj po preobratu, ko je bilo veliko pomanjkanje kurjave, se je pa pojavil v raznih dunajskih lesnih trgovinah ter pripovedoval, da je upravičen prodajati vojaške barake. Od enega lesnega trgovca je izvabil celo večjo svoto. Lesni trgovec je šele tedaj spoznal, da je nasedel sleparju, ko je hotel podirati kupljene barake, a so mu to seveda zabranili. Mery-Jonasa so zopet zaprli. V zaporu se je pa tako obnašal, da so ga dali v norišnico. Čez nekaj časa so ga izpustili in izgnali z Dunaja. Tudi na Madžarskem je bil že enkrat v umobolnici in je celo ta čas porabil za golufije. Neki ženski, ki je bila na opazovanju, je izvabil veliko svoto denarja. Ko so ga iz umobolnice izpustili, je zaporedoma osleparil več trgovcev in da sedaj izbriše za seboj sledi, se je zopet vrnil v umobolnico. Ko so ga sedaj zaprli, je z nasmehom dejal: »Saj se mi ne bo ničesar zgodilo, ker sem nor.« Izak Jonas ali Jurij Mery ima lepo število vrstnikov. V zadnjem času se pogostoma pojavljajo po večjih mestih razni kriminalni tipi, ki se izkažejo, da so prebili toliko in toliko časa v kaki norišnici. Mogoče spada to v novo sleparsko metodo.

Zastrupljen vrellec.

Cavaliere Torello Cappellini, lastnik hotela »Appenino« v italijanskem mestu Prachia je tudi lastnik slavnega vrelca »La Fredda« v Pistojli. Vrellec je imel pa zadnje čase malo vode in ga je lastnik enostavno zvezal z mimo tekočo reko Reno. To je imelo pa slabe posledice. V kratkem času je obolelo 40 oseb, ki so pile vrelčevo vodo, na tifusu. Dva letoviščarja sta celo umrla. Cappellinija so zaprli.

Žrtev znanosti

V Manchestru je znani in splošno cenjeni zdravnik Rawson Wilson postal žrtev znanosti. Žena ga je našla v laboratoriju mrtvega na tleh z masko pred ustmi. Iskal je najuspešnejše sredstvo, s katerim bi se dosegla popolna neobčutljivost brez jemanja zavesti. Poskuse je delal sam na sebi in je moči svojega organizma tako izčrpal, da ga je pri neki preveliki dozi dohitela smrt.

Zaka se vrne „Ponos Detroita“

Kot povod prekinjenja leta okrog sveta se ne navajajo samo nevarnosti Tihega oceana, ampak tudi japonski strah pred špijonažo. Ko sta zrakovca Brook in Shlee dospela v Tokio, je izdalo japonsko ministrstvo mornarice prepoved leta tujih zrakovcev preko južno-vzhodno ležečih Boninskih otokov. Letalca sta pa nameravala ravno na teh otokih pristati. Japonci nočejo, da bi kdo videl njihove utrube, ki so bile postavljene še pred washingtonsko razorožitveno konferenco leta 1921. Boninski otoki so najboljša obrambna točka za celokupno japonsko otočje. Nevarnost špijonaže od strani dveh sportnih letalcev je pa več kot minimalna. Prepoved japonskega ministrstva bo imela za posledico še večjo ameriško agitacijo proti »japonski nevarnosti«.

Prisilno zavarovanje državljanov Danske

Za jesensko zasedanje danskega državnega zbora je pripravljen predlog zakona o prisilnem pokojninskem zavarovanju vseh danskih državljanov, ki niso pokojninsko zavarovani potom svoje državne ali privatne službe. Pod zakon prisilnega zavarovanja spadajo vsi, ki še niso dosegli 42. leta starosti na dan podpisa. Kot zavarovalnino bodo plačevali mesečno po 2 kroni. S tem se hoče državi pomagati pri socialnem skrbstvu ter doseči, da v državi ne bo človeka brez podpore v slučaju starosti in nesreče.

Rdeč dijament.

Pred meseci so v lichtenburškem rudu kopu v Južni Afriki izluščili rdečkast dijament, težak 18 in pol karatov. Kameneček je bil prepeljan v Amsterdam in izbrusen, tako da tehtal samo še pet karatov. Njegov lesk je nenavadno živ in ga strokovnjaki cenijo na ogromno vsota.

Sport

Motociklistične dirke na Teznu

Velika udeležba. — Dobri rezultati.

Spričo motociklističnih dirk, ki so se včeraj vršile na Teznu, je bilo že v dopoldanskih urah opaziti v mestu živahno razpoloženje med številnimi sportniki, ki so prispeli v Maribor ne samo iz Zagreba in Ljubljane temveč tudi iz Gradca in Dunaja. Po dvanaestih so tekmovalci odšli na Tezno in poslednjič pregledali stroje, uro kasneje pa je pričelo odhajati iz mesta občinstvo, ki je v prav tako velikem številu kakor pri prvi prireditvi prisostvovalo zanimivim tekmovanjem.

Tržaška cesta je oživela. Preko mostu je vozilo na stotine osebnih avtomobilov in avtobusov, motociklov in dvokoles, ki so v kratki uri prepeljali na dirkališče do 3.000 oseb, dočim je druga polovica gledalcev prišla peš, ali pa z vlakom.

Dirka je bila vsekakor največja letošnja prireditve, ki je bila izvedena na splošno zadovoljstvo tekmovalcev in občinstva, kar ponovno potrjuje, da se obeta motociklizmu v naši oblasti ugoden in zadovoljiv razmah.

Ob 2. popoldne se je vršila pozdravna vožnja domačih in inozemskih dirkačev, ki so na najrazličnejših strojih prevozili eno rundo in se v prostoru konkurentov pripravili za tekmovanja, ki so takoj nato pričela.

I. Tekma juniorjev (do 1000 ccm. 15 rund): 1. Krainer 11:52,5, 2. Uroič 11:54,5.

II. Motorna kolesa do 250 ccm (10 rund) 1. Reiter 7:44,2, 2. Krainer 7:53,5, 3. Schneeweiss 8:1,6.

III. Motorna kolesa do 500 ccm (15 rund) 1. Möslacher 10:10, 2. Štrban 10:31,7, 3. Messner 11:44,9, 4. Babič 12:17,4.

IV. Motorna kolesa 175 ccm (7 rund) 1. Slavica Lothar (Zagreb) 6:35,2, 2. Sandler (defekt) 6:48,5, 3. Čerič 7:24,5.

V. Motorna kolesa do 350 ccm (12 krogov). Peta točka obširnega programa je bila najzanimivejša, kajti tekmovali so najresnejši konkurenti, predvsem rutinirani inozemski tekmovalci. Po dveh predtekkih je bilo izločenih pet tekmovalcev, naker se je vršil odločilni boj. Vodstvo je prevzel Schneeweiss, toda Walla na New Henleyu ga prehitil že po prvi rundi, dočim mu trdovratno sledi Höbel na Puch Komp. Klub ostri borbi se med favoriti ne menjajo mesta. 1. Walla 8:57,4, 2. Schneeweiss 9:6,1, 3. Höbel 9:9,6.

VI. Motorna kolesa do 1000 ccm (20 krogov). Med vsemi konkurenti je veljal Möslacher iz Gradca na Sumbeamu za najnevarnejšega konkurenta in v resnici presenetil. Med številnimi konkurenti je zasedel prvo mesto v času 14:53,2, 2. Štrban 15:3,1, 3. Pivec 16:3,1.

VII. Prvenstvo Slovenije, brez limita (20 krogov). 1. Štrban 14:56, 2. Pivec 15:35,9, 3. Uroič 16:0,9, 4. Babič 16:21,6. Vsi na BSA.

VIII. Dirke za nagrado Motokluba Maribor (2500 Din) 20 krogov. Favorit Möslacher doseže najboljši čas dneva, povprečno nad 87 km na uro. Štrban zaostane za celo rundo. 1. Möslacher 13:46, 2. Štrban 14:14,6.

Mednarodni Lawn-tenis turnir za prvenstvo Slovenije

Zmagovalci: Dr. Munk (Dunaj) in ga. dr. Krausova (Maribor).

Zadnji letošnji turnir je končan s popolnim uspehom. Ob zelo številni udeležbi publike se je nudila obilica krasnih iger, kakor je vobče prvovrstna konkurenca zadnja dneva zadivila gledalce z izredno dovršenim, napetim in ostrim tekmovanjem. Tudi senzacije so se dogajale s porazi prvaka Slovenije Leyrerja, ki ga je po obojestransko krasni igri premagal nadebudni Hitzel; v damski konkurenci pa je presenetljivo sigurno premagala ga dr. Krausova prvakinjo Jugoslavije go. Schweickhardt. Dunajčan dr. Munk se je izkazal kot prvovrsten single-igralca, v igrah v dvoje pa je mnogo zaostajal za Gradčanom Rieck-om, ki je naravnost briljiral v

parih, ter si tudi s sigurnostjo zasigural obe double-prvenstvi. Izmed parov bi še bilo omeniti kombinacijo dr. Blanke-Hitzel, ki lahko postane po daljši skupni igri in večjo rutino prvovrstni par, to sta dokazala v lepi igri proti dr. Munk-Leyrer. Med damami omenjamo Gradčanko go. Jahn, ki je posebno v mited-igri igrala vzorno partnerco pri mreži. Rezultati v posameznih konkurencah so bili v končnih igrah, kot sledi: **dame posamezno:** dr. Krausova: Stergar (III.) 6'3, 6'1, Schweickhardt-Malinger (III. Leoben) 6'2, 6'2. Dr. Krausova-Schweickhardt (II.) 7'5, 0:6, 6'2. **Gospodje posamezno:** Hitzel-Leyrer (III.) 2'6, 10'8, 6'4. Gaymeier (III): Dr. Munk 0'6, 2'6. Hitzel (II.): Dr. Munk 3'6, 3'6, 3'6. **Dame in gospodje v dvoje:** Dr. Krausova-Munk: Ziringast-Kraus (III.) 6'1, 6'1. Jahn-Rieck: Schweickhardtova-Badl (III.) 6'4, 6'4. Jahn-Rieck: Dr. Krausova-dr. Munk (II.) 6'2, 6'3. **Gospodje v dvoje:** Rieck-Wolf: Bleiweis-dr. Högler, prepustita Ljubljancana, ki sta zasedla III. mesto brez igre Gradčanom, ki sta v finalu premagala par dr. Munk-Leyrer 6'3, 7'5, 7'5. Tretje mesto sta še zasedla dr. Blanke-Hitzel, ki sta bila izločena od nadaljne konkurence po krasni in srečni igri para dr. Munk-Leyrer z 1'6, 7'5, 4'6. — Vodstvo prireditve je bilo v sigurnih rokah gosp. Felber-ja ter je njegova zasluga lep in točen potek turnirja.

Hazena Ilirija — Maribor 7:2 (2:1)

Kako si je Ilirija izvojevala prvenstvo Slovenije.

Vsa sportna javnost Maribora je z napetostjo pričakovala izid včerajšnje prvenstvene tekme med Ilirijo in Mariborom, kajti sigurno je, da se je družina »Maribora« uvrstila v tehničnem oziru, predvsem pa v tekmovalni rutini med prve družine v državi, kar je s poslednjimi nastopi tudi dokazala. Toda zgodilo se je, česar ni nihče pričakoval. »Ilirija« je zmagala v razmerju 7:2 in si zasigurala prvenstvo Ljub. hazenskega podsaveza. Kdor pozna igro Ilirije in kvaliteto družine Maribora, si je takoj na jasnem, da je rezultat docela nemogoč, umetno izstavljen in namerno sforsiran, kar nam potrjujejo tudi izlave spremljevalcev »Maribora«. V zadoščenju onim, ki so vlagali ves svoj trud za napredek damskega sporta v Mariboru in ki so skupno s požrtvovalnimi igralkami pripomogle do lepih uspehov in nadvse razveseljivega razvoja hazene »Maribora«, bomo navedli točne razloge uspeha Ilirije, ki tiče povsod poprej, kot pa v premoči ali morda v nenadkriljivem znanju njene družine.

Za sodnika je bil določen po podsavazu g. Doberlet, ki je sicer veljal za objektivnega sodnika, toda nevarnost neuspeha Ilirije, katere aktivni član je, ga je pripravila do tega, da je pozabil na resnost in važnost sodnijske funkcije in zaupanje pristransko izrabil v korist Ilirije.

V prvem polčasu ni igra nudila pravega sporta, kajti obe družini sta se borili očitno za točke. Rezultat je ostal 2:1 za Ilirijo, kar pa zmagovalni družini še ni zadoščalo za zmago, ki si jo je morala priboriti z ugodno goldiferenco. V drugem polčasu je Ilirija dosegla tretji gol, takoj nato pa je pričel dikrirati tempo Maribor in po Vodebovi zmanjšal na 2:3. V ostrem startu in z žilavo požrtvovalnostjo je ostajal Maribor v premoči. Po grobem faultu igralke Ilirije, ki je z roko podrla na tla najboljšo igralko Maribora Vodebovo, je sodnik, mesto da kaznuje prestopok, izključil najnevarnejšo igralko in tako onemogočil družino Maribora. Nato je sledila serija golov s strani »Ilirije«. Vsi protesti kapetanice »Maribora« niso zalegli. Sodnik je dosegel potrebno razmerje v golih in Ilirija je ostala tudi za leto 1927 prvak.

Ko so v Mariboru zvedeli za nemogoči rezultat in za razloge težkega poraza, so sportniki ogorčeno protestirali proti nesportnemu nastopu sodnika. Kakor se doznava, bo Maribor vložil protest in zahteval ponovitev tekme.

Maksim Gorki:

Otroška leta

Poslovenil dr. I. D.

Meni je strašno; oni dve se sučeta okoli očeta, se zadevata obenj, stokata in kričita, on pa se ne gane in se takorekoč smeje. Ta dirandaj na tleh je trajal dolgo; večkrat je mati skušala, spraviti se na noge in znova padala; babica je švigala iz sobe kakor velika črna, mehka žoga, potem pa je naenkrat v temi zakričal otrok. »Slava tebi, Gospod!« je rekla babica. »Deček!«

In prižgala je svečo. Jaz sem menda zaspal v kotu — ničesar več se ne spominjam.

Druga slika, ki se mi je vtisnila v spomin, je — deževen dan, pust kot na pokopališču: stojim na spolzkem kupu lepljive prsti in gledam v jamo, kamor so spustili rakev z očetom; na dnu jame je mnogo vode in žabe — dve sta že zlezli na rumeno streho rakve.

Ob grobu sem — jaz, babica, mokri stražnik — dvoje jeznih možakov z lopatami. Na vse prši topel dež, drobčkan kakor biseri.

»Zagrebi!« je rekel stražnik, odhajaje.

Babica je zaplakala in skrila obraz v vogel naglavne rute. Možaka sta se pripognila in urno začela metati prst v jamo, voda je zaklokala: žabe so poskakale z rakve, poskusile splezati na stene jame, kepe prsti pa so jih zbijale nazaj na dno.

»Poidi, Lenja«, je rekla babica in me prišla za ramo: izvil sem se ji izpod roke, nisem še hotel iti:

»Kakšen si, moj Bog«, se je razžalostila babica, da nisem vedel, ali nad menoj ali nad Bogom in je sklonila glavo ter dolgo stala molče: že je grob skoraj do vrha poln, ona pa še vedno stoji.

Možaka sta glasno tolkla z lopatama po prsti: zapihal je veter in pregal dež. Babica me je prišla za roko in me peljala k oddaljeni cerkvi, sredi med množico temnih križev.

»Zakaj nič ne jočeš?« je vprašala, ko sva prišla za ograjo. — »Malo bi pojokal!«

»Ne morem«, sem rekel.

»No, ne moreš, tako pa ni treba«, je tiho izpregovorila.

Vse to je bilo čudno; plakal sem redkokedaj, pa samo, če sem bil užaljen, zaradi bolečine nikdar: oče se je vedno smejala mojim solzam, mati pa je kričala:

»Ne smeš plakati!«

Potem sva se peljala po zelo umazani ulici med temnordečimi hišami; vprašal sem babico:

»Ali žabe ne bodo zlezle iz jame?«

»Ne, ne bodo zlezle«, je odgovorila. »Bog z njimi!«

Ne oče in ne mati nista tako pogosto in tako po domače izgovarjala božjega imena.

Čez nekoliko dni smo se jaz, babica in mati peljali v majhni kajuti na parniku; moj novorojeni brat Maksim je umrl in je ležal v kotu na mizi, zavrt v belo odejo, prevezan z rdečo preveznico.

Zlezel sem čez cule in kovčege in gledal skozi okno, ki je bilo izbočeno in okroglo kakor konjsko oko; za mokrim se je brezkončno prelivala motna, peneča se voda. Včasih je vzkipe-la in obliznila steklo. Nejevoljen skočim na tla.

»Ne boj se«, pravi babica, me lahko vzdigne z mehкими rokami in me zopet postavi na cule.

Nad vodo — siva, mokra megla: daleč nekje se prikaže temna zemlja in vnovič izgine v megli in vodi. Vse naokrog se trese. Le mati, prislomivši se k steni, trdno in nepremično stoji, z rokama na zatilniku. Njen obraz je temen, železen in bled, oči trdno zaprte: cel čas molči in je vsa nekako druga, nova, celo obleka na njej mi je tuja.

Na enkrat pa ji je tiho rekla babica:

»Varja, zavžila bi kaj, majhno le, a?«

Ona molči in se ne premakne.

Babica govori z menoj šepetaje, z materjo glasneje, vendar nekako previdno boječe in zelo malo. Zdi se mi, da se boji matere. To mi je razumljivo in me zelo približa babici.

»Saratov«, je nepričakovano in jezno zaklicala mati: »Kje je mornar?« Glej, tudi njene besede so neznane, tuje: Saratov, mornar!

Vstopil je širokopleč, sivolas človek, oblečen v modro obleko. — prinesel majhen zabojček. Babica mu ga je vzela iz rok, položila vanj bratovo trupelce, zaprla in ga ponesla na razprostrti rokah k vratom: bila pa je de bela, nj mogla skozi ozka vrata drugače kakor z bokom naprej, in smešno se je gnetla pred njimi.

»Oh, mamaša!« je zakričala mati, ji odvzela rakvico. — obe sta izginili, jaz pa sem ostal v kajuti in ogledoval modro oblečenega moža.

»Kaj, brat, ali je bratec odšel?« je dejal in se sklonil k meni.

»Kdo pa si ti?«

»Mornar.«

»A kdo je Saratov?«

»Mesto. Pogledaj skozi okno, vidiš, tistole!«

Za oknom se je dvigala zemlja; temna, strma, megla se je kadila iz nje, podobna velikemu kosu kruha, ki je ravnokar odrezan od hleba.

»Kam je odšla babica?«

»Vnučka pokopavat.«

»Ali ga zakonljejo v zemljo!«

»Seveda. Zakopljejo.«

Povedal sem mornarju, kako so zarobili žive žabe, ko so pokopavali očeta. On me je dvignil na svoje roke, me tesno prižal k sebi in me poljubil.

»Oh, bratec, ničesar še ne razumeš!« je rekel. »Žab ti ni treba biti žal. Gospod z njimi. Mater pomiluj, poglej, kako jo je srla bridkost!«

Nad nami je zaškripalo, zarjulo. Vedel sem že, da je to parnik in se nisem prestrašil: mornar pa me je urno spustil natla, planil iz kajute, rekoč:

»Treba je teči!«

Tudi meni se je zahotelo, uteči. Stopil sem za vrata. V poltemnem, ozkem hodniku je bilo prazno. Nedaleč od vrat se je bleščala med na stopnicah.

Ozrl sem se kvišku in sem zagledal ljudi s torbami in culami v rokah. Bilo je jasno, da odhajajo vsi s parnika, — torej je treba tudi meni oditi.

(Dalle prihodnjič.)

Naivečiji samotar

V London je dospela vest, da je letos na novega leta dan umrl največji samotar sveta. Ime mu je bilo Hektor Pitchforth. Umrl je na samotnem in nepoznanem kraju vzhodne obale z ledom obdanih Bafinskih otokov — le nekoliko stopenj oddaljen od severnega tečaja. Vest o njegovi smrti je prišla brezžično od nekega parnika, ki se je nahajal na arktični ekspediciji. V polarski svet je prišel Pitchforth kot zastopnik nekega Londonskega podjetja. Na Bafinskih otokih je bival sedem let. Njegovi najbližji sosede so bili oddaljeni par sto milj, z njim se je pa družilo par poldivjakov in psov. Celo lansko poletje je čakal na parnik, ki bi mu moral prinesiti hrano in premoga. Parnika pa ni bilo. Samotarja so zapustili tudi domačini. Samotar je pisal dnevnik in so zadnji stavki datirani z Božičem 1926. Nekaj dni pozneje je gotovo umrl od lakote ali pa zmrznil. Arktičski samotar je moral biti pravi živlenski brodolomec. To se je ugotovilo, da je študiral neko slavno angleško visoko šolo in da je bil prava avtoriteta na polju astrologije, geologije in topografije. Prva leta svojega bivanja na Bafinskih otokih je narisal nekaj zemljevidov iz polarnega sveta. Te zemljevide je z dobro oceno sprejela britanska admiraliteta. Med volno je bil angleški mornariški častnik. Več pa o njem ni znanega.

Verska blaznost

V trenutku verske blaznosti je utopila 26letna žena zidarja Krausa v Marienfelsu v Nemčiji svoje najmlajše dete, prepevajoč med dejanjem pobožne pesmi in psalme. Truplo otroka so našli šele naslednjega dne, ženska pa je z nasmehom na licu priznala svoj zločin. Rekla je, da je sedaj srečna, ker je darovala žrtev, ki jo je zahteval bog od nje.

Najdaljša telefonska zveza v Evropi.

Po poročilu iz Varšave se s 1. oktobrom otvori telefonska zveza med Varšavo in Moskvo, ki je najdaljša v Evropi.

Mali oglasi, ki služijo v poslovne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Lepa soba se odda
boljšemu gospodu. Naslov pove uprava lista. 1115

Majhno trgovino
v Mariboru ali okolici prevzamem ali pristopim kot družabnika s soudeležbo, Ponudbe na upravo lista pod »Agilna«. 1116

Šolske torbice
nahrbtnike, jermene za knjige itd. na debelo in drobno pri IVAN KRAVOS, — Aleksandrova cesta 13. 830.

Hišnim gospodarjem
in vsem imejiteljem odvišnih stanovanj, praznih sob, lokalov na razpolago velika izbira reflektantov. Prijave sprejema brezplačno »Marstan«, Maribor, Koroska c. 10. I. 1097

Izborna kosilo
v boljši hiši, v srednji mesta, blizu sodišča, se oddaja za dame in gospode. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Cena zmerna«. 1099

POZOR! POZOR!
Krojaci, šivilje, čevljarji,
sko Vam Vaši stroji nagajajo obrtnike se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica št. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 987

Ovratnice, klobuke, srajce, nogavice, galanterijo in modne predmete si nabavite najboljše pri **IGO BALOH** Vetrinjska ulica 18. 865

Novi Manufakturna trgovina
S. AMON
Maribor, Dvořakova ulica 4
se proroča za cenjeni obisk.
Bogata izbira angleškega sukna.
Najnižje cene! Postrežba točna!

PRODAMO
večjo množino
MAKULATURNEGA PAPIRJA
kilogram Din 4.—
Več se izve v upravi Večernika. U1

Kabaret Evropa
Komik Panzer Evgen dospel.
Zabava publiko od 22.—24. ure.
Za vsako besedo, ki jo izgovori, salva smeha. 1117

Čevlje,
gamaše, **PERILO**, kravate, nogavice itd. velika izbira po solidnih cenah pri **Jakob-u Lah-u, Maribor** samo Glavni trg št. 2. 1064

izborna zabava, pili smo tudi „Medo“-kavo

Radi opustitve trgovine
se razprodaja po zelo znižanih cenah vse blago pri **Jos. Karničnik** 1091

Vse šolske potrebščine
v največji izbiri in po solidnih cenah le v trgovini **Zlata Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11**

Slovenska ulica 10
Ne zamudite te prilike!

Pletenine
kakor jopice telovniki pullowerji plašči kostimi večerne rute otroške garniture etc.
iz čiste volne in po nizkih cenah priporoča pletarna **M. Vezjak, Maribor** Vetrinjska ulica 17
Na drobno! Na debelo!
Vsa naročila, tudi s prispevanjem lastnega materiala, 1014 se izvršujejo hitro in poceni!